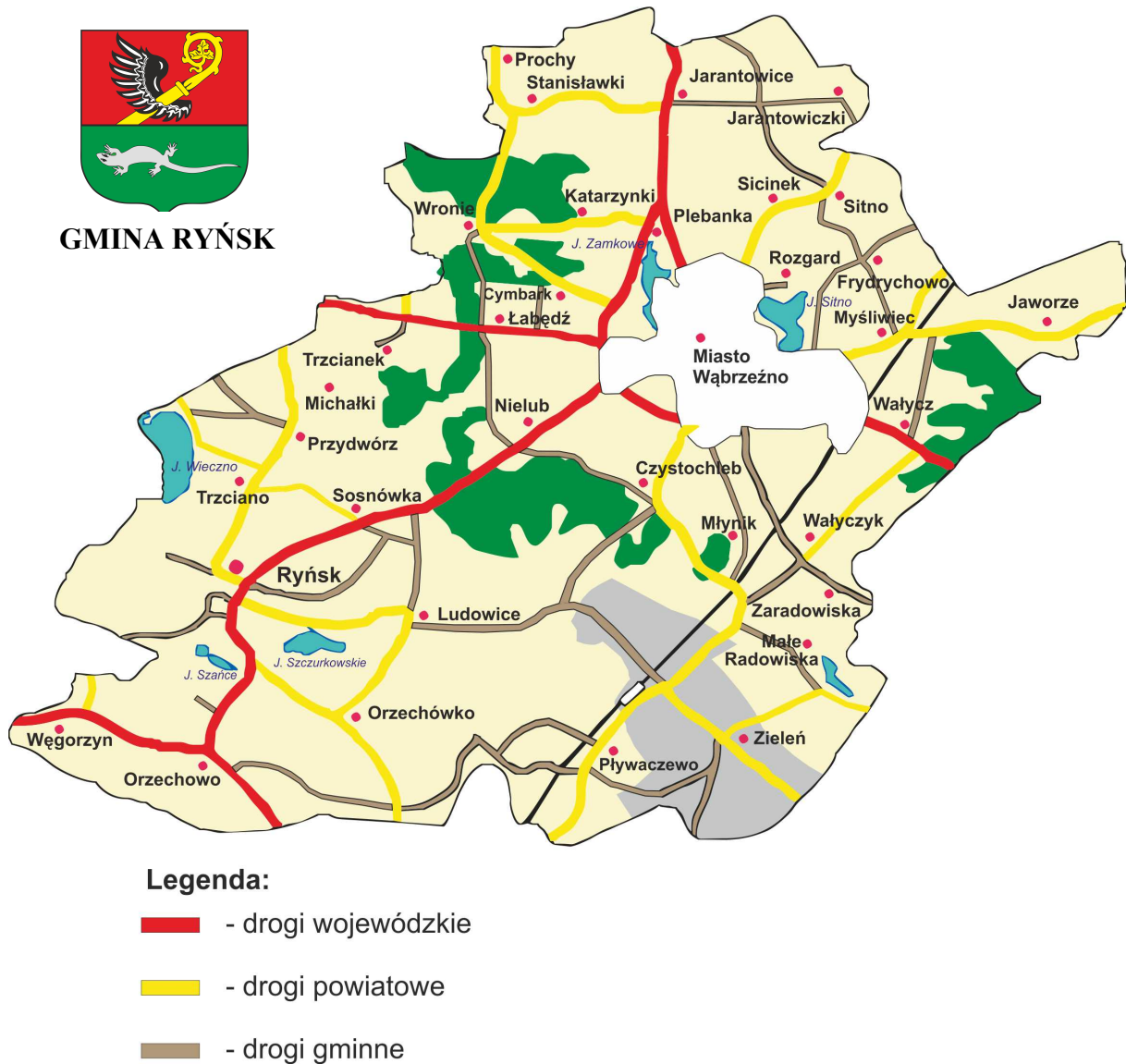

Plan Odnowy Miejscowości Zieleń na lata 2017 - 2025

Miejscowość Zieleń na tle Gminy Ryńsk

Miejscowość Zieleń, położona jest we wschodniej części województwa Kujawsko-Pomorskiego, w powiecie wąbrzeskim. Gmina zajmuje teren o powierzchni 200.8 km² i liczy 8550 mieszkańców. W Gminie utworzono 21 sołectw 35 miejscowości.

Głównym celem Planu Odnowy Miejscowości Zieleń jest poprawa warunków życia mieszkańców wsi, zaspokojenie ich potrzeb społeczno-kulturowych oraz rozwój lokalnej tożsamości i zachowanie dziedzictwa kulturowego. Plan będzie realizowany w latach 2017-2025.

Charakterystyka miejscowości

Miejscowość Zieleń położona jest w południowej części Gminy Ryńsk i ma powierzchnię 9,13 km², tj. 913 ha. Na terenie wsi zamieszkuje 434 osób.

Istniejąca sieć osadnicza ukształtowała się historycznie na bazie funkcji rolniczej. Pierwsze wzmianki o miejscowości pochodzą z 1338 r. W I poł. XV wieku wieś wzmiankowana była jako własność Zakonu Krzyżackiego. W tym samym okresie podczas wojen została spalona. W II poł. XV wieku weszła w skład królewskiej. Ponadto w XV i XVI wieku tereny Zielenia zamieszkiwał karczmarz. Wieś posiada korzystne położenie komunikacyjne oraz ciekawe walory krajobrazowe. W pobliżu przebiegają wojewódzkie i powiatowe trasy drogowe oraz linia kolejowa łącząca Toruń i Olsztyn.

Na terenie Zielenia istnieje Szkoła Podstawowa im. gen. Tadeusza Kościuszki oraz Niepubliczne Przedszkole w Jarantowicach Oddział w Zieleniu. Ponadto we wsi funkcjonuje remizo-świetlica i Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej. Podstawowe usługi handlowe dla mieszkańców zapewnia sklep ogólnospożywczy.

Szkoła w Zieleniu

POZ w Zieleniu

Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Do zasobów dziedzictwa kulturowego wsi zalicza się: kościół parafialny rzymsko-katolicki p.w. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Zieleniu z I poł. XIV w. oraz zespół dworsko - parkowy. Stan kościoła jest dobry, wymaga jednak konserwacji średniowiecznych polichromii ściennych.

Kościół p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła

Kościół gotycki p.w. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Zieleniu wzniesiony został z cegły i kamienia polnego w pierwszej połowie XIV w. Jednonawowy, prostokątny korpus kościoła z niskim, trójbocznie zamkniętym prezbiterium i dominującą w bryle kwadratową wieżą, opięty jest w narożnikach skarpami o jednym uskoku. Korpus nawowy kryty jest dachem dwuspadowym; prezbiterium-wielospadowym; zakrystia - pulpitowym; wieża-

wysokim namiotowym. Dachy kryte są dachówką. Wnętrze kościoła zdobi polichromia gotycka z drugiej połowy XIV w. Na poddaszu, na ścianach szczytowych nawy zachowana jest dwubarwna wić roślinna z ok. 1380 r. Na szczycie wschodnim, w trzech wnękach, znajdują się figury: św. Magdaleny, św. Krzysztofa z ok. 1380 r. oraz ukrzyżowanie z ok. 1420 r. Belki stropowe zdobi ornamentalna bordiura z XVIII w. Wczesnobarokowy ołtarz główny kościoła, odnowiony w 1877 r. przez Jana Piotrowicza z Chełmna pochodzi z połowy XVII w. W centralnej części ołtarza widnieje obraz św. Piotra i Pawła z 1877 r., w zwieńczeniu zaś barokowy wizerunek św. Rocha z XVIII w. W ołtarzach bocznych znajdują się XVIII wieczne obrazy ludowe malowane na desce: św. Barbary i Świętej Rodziny. Kościół zdobią również XVIII wieczne rzeźby św. Michała Archanioła, św. Antoniego, św. Franciszka i Chrystusa Zmartwychwstałego. Osobliwością kościoła jest granitowa kropielnica z przełomu XIII i XIV w. Chrzcielnica i ambona pochodzą z XVIII w. Do wyposażenia kościoła należą także: chorągiew procesyjna z XIX w., fotel i feretron z 1872 r. Cenną sztukę złotniczą reprezentuje kielich mszalny z 1736 r. ufundowany przez Andrzeja Pelkowskiego z Pływaczewa. Na uwagę zasługują także inne cenne elementy wyposażenia kościoła: cynowy krzyż ołtarzowy z XVIII w., cztery XVIII wieczne lichtarze cynowe, monstrancja, pacyfikał, aspersion, puszka na komunikanty, wieczna lampka oraz świeczniki i pająki z XIX w. Do dziś zachował się także dzwon kościelny odlany w 1766 r. przez Mikołaja Petersilge z Torunia.

Kościół p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła

Zespół dworsko-pałacowy

Z zespołu dworsko-parkowego złożonego pierwotnie z dworu, otaczającego go parku, zabudowań gospodarczych i kompleksu mieszkalnych budynków folwarcznych zachował się jedynie jeden budynek folwarczny i fragmenty dworu murowanego z ok. 1850 r., park z okazałym stawem i różnogatunkowym drzewostanem oraz część dawnej gorzelnii z II poł. XIX w. wraz z magazynem. Przy wjeździe na teren zespołu zachowały się 2 ceglane słupy bramne.

Większą część populacji mieszkańców wsi Zieleń stanowią rolnicy – ok. 50%, następnie emeryci – ok. 20% oraz młodzież i dzieci. Pozostali mieszkańcy to osoby bezrobotne – ok. 20% i pracujący poza rolnictwem – ok. 10 %.

Diagnoza aktualnej sytuacji społeczno-rozwojowej obszaru objętego planem

Dotychczasowe życie mieszkańców cechuje umiarkowana przedsiębiorczość. Wzbogacają je imprezy o charakterze rozrywkowym, charytatywnym bądź kulturalno - oświatowym. W miarę potrzeb pomieszczenia remizo - świetlicy wynajmowane są na wesela, przyjęcia rodzinne i stypy. We wsi istnieje kilka zorganizowanych grup, niektóre co jakiś czas zajmują się organizacją życia społeczno - kulturalnego. Pozostałe są biernymi obserwatorami bądź uczestnikami.

Dożynki gminne w Zieleniu.

Problemy mieszkańców wysuwane są i omawiane na zebraniach wiejskich, w których uczestniczą władze gminne, sołtys, rada sołecka i mieszkańcy. Rozwiązywanie zgłaszanych spraw i postulatów uzależnione jest często od środków finansowych, których gminie i sołectwu brakuje.

W ostatnim czasie, dzięki organizowanym konkursom gminnym, nastąpiła wyraźna poprawa estetyki wyglądu obejść i posesji mieszkańców. Dalszego zagospodarowania przestrzeni wymaga centralna część wsi – urządzenia terenów zielonych, chodników, miejsc odpoczynku, przejść i alejek. Problemy te dostrzega aktywna część społeczności lokalnej.

Plan sporządzono na podstawie diagnozy aktualnej sytuacji we wsi Zieleń i analizy SWOT.

Z analizy tej wynika, że marzeniem mieszkańców jest aby wieś stała się silnym i aktywnym ośrodkiem kulturalno - społecznym, sportowym i rekreacyjnym, z uwzględnieniem prawa mieszkańców do godnego życia i poczucia bezpieczeństwa. Rolnicy byli wyposażeni w nowoczesny sprzęt, w rolnictwie panowała stabilność, młodzież miała szansę na pracę a sołectwo słynęło z czystości, ładu, porządku, ciszy i spokoju. Materiał ten stał się podstawą do opracowania Planu Rozwoju Miejscowości Zieleń.

Opracowany materiał został przedstawiony na zwołanym w tym celu zebraniu wiejskim. Zebranie podjęło uchwałę o przyjęciu Planu odnowy Miejscowości Zieleń na lata 2017 - 2025 .

ANALIZA SWOT

<p>1. Silne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> – korzystne położenie geograficzne i walory krajobrazowe, – istnienie Szkoły Podstawowej, Niepublicznego Przedszkola w Jarantowicach Oddział w Zieleniu, Przychodni Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz stacji PKP i kościoła. – rozwinięte rolnictwo i hodowla zwierząt gospodarskich, – istnienie remizo-świątlicy wiejskiej, – funkcjonujące organizacje pozarządowe: OSP, KGW, Caritas, – troska mieszkańców o czystość obejść i posesji. – brak uciążliwego przemysłu, – mało skażone środowisko.	<p>2. Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrzeba estetycznego zagospodarowania przestrzennego i urządzenia terenów w centrum wsi, – brak terenów rekreacyjno-turystycznych i wypoczynkowych, – brak gospodarstw agroturystycznych, – brak firm i zakładów usługowych, – brak aktywnych organizacji młodzieżowych, – brak zespołów artystycznych, – potrzeba rozbudowy sieci i przyłączy wodociągowych, – potrzeba budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, oczyszczalni przy szkole, – mała ilość gospodarstw ekologicznych.
<ul style="list-style-type: none"> – Szanse – możliwość doprowadzenia linii gazociągu i gazyfikacji wsi, – możliwość poprawy egzystencji mieszkańców poprzez poszerzenie sieci wodociągowej, – możliwość powołania grup producenckich wśród rolników, – możliwość podejmowania przez rolników działalności pozarolniczej, – możliwość rozszerzenia terenów leśnych i ich zadrzewienia, – szanse rozwoju proekologicznego, – przebudowa dróg Zielen-Pływaczewo, Zielen-Ludowice i Zielen stacja PKP.	<p>3. Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> – bierność części mieszkańców wobec podejmowanych inicjatyw społecznych, – utrzymujący się stosunkowo wysoki wskaźnik bezrobocia na terenach wiejskich, – ucieczka młodzieży ze wsi do miasta, – brak perspektyw życiowych dla ludzi młodych, – zagrożenie wzrostu ubóstwa i przestępczości.

ANALIZA ZASOBÓW

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
walory krajobrazu			X	
walory przyrodnicze		X		
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)		X		
gleby		X		
kopaliny	X			
Środowisko kulturowe				
walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe		X		
walory zagospodarowania przestrzennego		X		
zabytki				X
zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				
miejsca, osoby i przedmioty kultu			X	
święta, odpusty, pielgrzymki			X	
tradycje, obrzędy, gwara		X		
legendy, podania i fakty historyczne	X			
ważne postacie historyczne	X			
specyficzne nazwy	X			
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową			X	
działki pod domy letniskowe	X			
działki pod zakłady usługowe i przemysł, pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe	X			
tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (spichlerze, kuźnie, młyny)		X		
place i miejsca publicznych spotkań miejsca spotkań i rekreacji		X		

Gospodarka, rolnictwo				
specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)	X			
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	X			
możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)			X	
ruch tranzytowy			X	
przyjezdni stali i sezonowi	X			
Institucje				
placówki opieki społecznej	X			
szkoły				X
dom kultury	X			
Inne (np. przedszkole)				X
Ludzie, organizacje społeczne				
OSP				X
KGW				X
Stowarzyszenia	X			
Darczyńcy i sponsorzy	X			

NASZA MAŁA STRATEGIA

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ZIELEŃ

NA LATA 2017 - 2025

Wizja rozwoju miejscowości: Zieleń wsią estetyczną, dobrze rozwiniętą i zorganizowaną

PRIORYTET I

Kształtowanie nowego oblicza terenów wiejskich.

Cel I: Poprawa wizerunku i estetyki wsi

Projekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
1. Urządzanie i sukcesywne zagospodarowywanie skwerów na terenie miejscowości Zieleń	100% Środki Urzędu Gminy i sołectwa, prace społeczne mieszkańców wsi	2017 - 2025

PRIORYTET II

Zaspokojenie potrzeb kulturalnych i oświatowych mieszkańców

Cel I:

Projekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
1. Spotkania na temat wykorzystywania i możliwości instalacji alternatywnych źródeł energii	Środki z UE do 60%	2017- 2025
2. Organizowanie dorocznych uroczystości święta płonów	100% środki własne i pozyskane od sponsorów	2017 - 2025

Cel II: Aktywizacja lokalnych grup społecznych i organizacji

Projekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
1. Zorganizowanie zabaw karnawałowych dla dzieci	Środki własne sołectwa i sponsorzy	corocznie
2. Zorganizowanie konkursu wiedzy ppoż. dla dzieci i młodzieży	Środki własne – OSP wspólnie ze szkołą	2018 - 2025

PRIORYTET III

Modernizacja boiska szkolno – wiejskiego

Cel I: Unowocześnienie wiejskiej bazy sportowo – rekreacyjnej

Projekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
1. Modernizacja boiska szkolnego w Zieleniu	100% środki gminne	W miarę bieżących potrzeb

Cel II: Aktywizacja sportowych grup młodzieżowych

Projekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
1. Udział młodzieży w gminnych turniejach piłki nożnej	100% środki gminne	corocznie
2. Organizowanie rajdów pieszych, rowerowych lub pielgrzymek	100% środki własne – organizator KGW i OSP	corocznie

PIORTYET IV

Poprawa standardu życia mieszkańców

Cel I: Zaspokojenie potrzeb materialnych oraz działania pro ekologiczne

Projekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
1. Rozbudowa sieci wodociągowej z przyłączami na terenie wsi	Środki z UE – 63,63% Środki własne – 36,37%	2017-2018
2. Przebudowa sieci wodociągowej	Środki z UE – do 100,00% Środki własne – do 36,37%	2022-2025
3. Budowa oczyszczalni ścieków przy szkole	Środki z UE – do 100,00% Środki własne – do 36,37%	2022-2025
4. Organizowanie spotkań na temat: możliwości instalacji przydomowych oczyszczalni ścieków	Środki własne + możliwość dofinansowania z budżetu województwa	w miarę potrzeb bieżących
5. Modernizacja oświetlenia wsi, drogi w kierunku PKP i przystanku PKS	UE do 85% Środki własne gminy 15%	2018 - 2025
6. Przebudowa drogi gminnej Zieleń – Ludowice.	Koszt ogólny 4 mln. zł 50% z budżetu województwa	2018 - 2025
7. Budowa ścieżki pieszo – rowerowej Zieleń Centrum – Zieleń stacja PKP	Koszt ogólny 500.000 zł UE do 85%	2018 - 2025

Opis i charakterystyka obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

Określa się obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających rozwojowi miejscowości. Ze względu na jego cechy funkcjonalno-przestrzenne i położenie obejmował on będzie całą miejscowość Zieleń. Na tym obszarze mieściła się będzie m.in. budowana i przebudowana sieć wodociągowa oraz budowana oczyszczalnia ścieków.

Możliwość realizacji zadań ujętych w Planie Odnowy Miejscowości Zieleń warunkowana jest sytuacją finansową sołectwa i gminy oraz możliwością pozyskania środków finansowych z innych, źródeł w tym z Unii Europejskiej i może być weryfikowana.

Zarządzanie:

Za wdrażanie, monitorowanie i promocję projektów ujętych w Planie Odnowy odpowiedzialny jest Sołtys wraz z Radą Sołecką. Na szczeblu Gminy powyższe działania koordynuje wyznaczona przez Wójta Gminy osoba. Komunikacja społeczna polegać będzie na bieżącym zamieszczaniu informacji na stronie internetowej Gminy oraz na łamach Gminnych Wieści.